

**ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»**

Навчально-науковий юридичний інститут

Мироненко І.В.

МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ АРБІТРАЖ

методичні вказівки для підготовки до семінарських занять
магістрантів 1-го курсу денної та заочної форм навчання
спеціальності «Право»
(спеціалізація «Корпоративне право»)

Івано-Франківськ – 2018

Схвалено на засіданні кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 11 від 17 травня 2018 р.)

Затверджено Науково-методичною радою навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 5 від 26 червня 2018 р.)

Рецензенти:

Гейнц Руслана Миколаївна

кандидат юридичних наук, доцент
кафедри цивільного права ДВНЗ
«Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»

Кузьмич Олег Ярославович

кандидат юридичних наук, доцент
кафедри судочинства ДВНЗ
«Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»

Мироненко І.В. Міжнародний комерційний арбітраж: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять магістрантів 1-го курсу денної та заочної форм навчання спеціальності «Право» спеціалізації «Корпоративне право». Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018. 20 с.

Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять з навчальної дисципліни «Міжнародний комерційний арбітраж» розроблені на основі навчального плану підготовки магістра спеціальності 081 «Право» ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника» за спеціалізацією «Корпоративне право». В посібнику викладені завдання до семінарських занять з дисципліни «Міжнародний комерційний арбітраж», які включають короткі методичні рекомендації, що полегшать підготовку до занять, переліки питань, які виносяться на обговорення на занятті, практичні завдання для закріплення теоретичного матеріалу. До кожної теми також міститься перелік літератури, а також розширений перелік нормативно-правових актів, які регулюють відповідний вид відносин станом на 01.05.2018 р.

Методичні вказівки призначені для магістрантів, аспірантів та науково-педагогічних працівників.

© Мироненко І.В., 2018

© ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника», 2018

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	5
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	8
Семінарське заняття № 1. Поняття та правові засади діяльності міжнародного комерційного арбітражу	8
Семінарське заняття № 2-3. Міжнародно-правове регулювання діяльності міжнародного комерційного арбітражу	9
Семінарське заняття № 4-5. Система та правовий статус комерційних арбітражних судів	10
Семінарське заняття № 6-7. Порядок розгляду справ у міжнародних комерційних судах	11
Семінарське заняття № 8-9. Скасування та виконання рішень комерційних арбітражних судів.....	12
ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ.....	14
ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	16
Семінарське заняття № 1. Поняття та правові засади діяльності міжнародного комерційного арбітражу. Міжнародно-правове регулювання діяльності міжнародного комерційного арбітражу.....	16
Семінарське заняття № 2. Система та правовий статус комерційних арбітражних судів.....	17
Семінарське заняття № 3. Порядок розгляду справ у міжнародних комерційних судах. Скасування та виконання рішень комерційних арбітражних судів.	18
РЕКОМЕНДОВАНІ ПІДРУЧНИКИ ТА НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ....	20

ПЕРЕДМОВА

Основною метою вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний комерційний арбітраж» є засвоєння правових знань, пов'язаних з професійною підготовкою студентів, набуття ними практичних навичок використання і застосування правових норм у сфері міжнародної комерційної діяльності. Предметом дисципліни є комплекс правових відносин, що виникають при врегулюванні спорів у сфері міжнародної комерційної діяльності шляхом звернення до недержавних судових інституцій. Такі правовідносини регулюються нормами міжнародних договорів, рекомендаційними актами міжнародних організацій, а також актами національного законодавства. Робоча навчальна програма з дисципліни «Міжнародний комерційний арбітраж» враховує положення міжнародних договорів, національного законодавства України, а також практику їх застосування.

Вивчення зазначеної дисципліни ґрунтується на базі правових знань, набутих студентами під час вивчення навчальних дисциплін «Господарське право України», «Міжнародне приватне право», «Цивільне процесуальне право», «Господарське процесуальне право», «Правове регулювання міжнародної комерційної діяльності».

Вивчивши дисципліну «Міжнародний комерційний арбітраж» майбутні фахівці повинні вивчити основні положення міжнародних договорів та національного законодавства щодо врегулювання спорів в сфері зовнішньоекономічної діяльності, повинні навчитися правильно застосовувати відповідні правові норми, складати арбітражні угоди та інші правові документи, здійснювати захист законних прав і інтересів суб'єктів міжнародної комерційної діяльності.

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

До тем, винесених на розгляд на семінарських (практичних) заняттях, поданий детальний перелік питань, які будуть розглядатись на занятті, перелік контрольних питань, що носять більш деталізований характер і забезпечують та засвідчують глибше освоєння теми. До тем також включені практичні завдання, які передбачають здійснення юридичного аналізу відносин, кваліфікації юридичних фактів, використання положень нормативно-правових актів для вирішення правових конфліктів та ситуацій.

При вирішенні практичних завдань насамперед необхідно проаналізувати коло відносин, які склалися, та вибрати правові норми, що підлягають застосуванню в даному випадку. При використанні відповідної правової норми попередньо слід переконатись в її чинності та автентичності тексту, встановити межі дії та сферу застосування. В процесі аналізу норми відбувається також її тлумачення, з'ясування змісту з урахуванням вивчених теоретичних положень. Відповідь–вирішення практичних завдань повинна бути максимально повною, обґрунтованою, з посиланням на конкретні статті нормативно-правових актів та визначенням можливих варіантів вирішення, які можуть відрізнитися в залежності від зміни обставин.

Підготовка до семінарських (практичних) занять не вимагає переписування в зошит підготовки до занять положень підручників чи статей нормативно-правових актів. *Більш того, студенти, котрі при відповіді будуть механічно читати відповідні записи з своїх зошитів без розуміння їх змісту та не зможуть надати більш конкретні роз'яснення, навести приклади чи відповіді на контрольні запитання, здобудуть низькі оцінки.* Водночас для належних, обґрунтованих відповідей, в першу чергу на контрольні питання та практичні завдання, в зошиті рекомендується вказувати повні назви та інші реквізити відповідних нормативно-правових актів, номери та зміст необхідних статей, вирішення задач чи відповіді на контрольні запитання. Записи в зошитах рекомендується викладати у вигляді тез та загальних висновків як результату повного опрацювання відповідного матеріалу; їх використання при відповідях полегшать виступ студента та дадуть змогу викладачу належним чином перевірити підготовку до заняття.

Сформульовані до кожної теми контрольні питання та практичні завдання покликані полегшити студентам опрацювання матеріалу, дати їм змогу перевірити рівень та якість підготовки, вказати на необхідність додаткового чи більш поглибленого вивчення лекційного матеріалу, підручників та нормативно-правових актів.

Дотримання викладених вище загальних рекомендацій сприятиме набуттю ґрунтовних знань з дисципліни «Міжнародний комерційний арбітраж», розширенню правового світогляду студентів, підвищенню їх професійного рівня.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Праві засади діяльності міжнародного комерційного арбітражу

Тема 1. Поняття та правові засади діяльності міжнародного комерційного арбітражу

Поняття міжнародного комерційного арбітражу.

Правове регулювання діяльності міжнародного комерційного арбітражу: загальна характеристика.

Види міжнародного комерційного арбітражу.

Компетенція арбітражного суду.

Арбітражна угода.

Тема 2. Міжнародно-правове регулювання діяльності міжнародного комерційного арбітражу

Сучасні тенденції у сфері правового регулювання діяльності міжнародного комерційного арбітражу.

Міжнародно-правові акти з питань міжнародного комерційного арбітражу: загальна характеристика.

Нью-Йоркська конвенція про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень було підписано (1958 р.).

Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж (1961 р.).

Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності укладена (СНД, 1992 р.).

Національне законодавство України про міжнародний комерційний арбітраж.

Тема 3. Система та правовий статус комерційних арбітражних судів

Поняття та види постійно діючих арбітражних судів.

Міжнародні інституційні арбітражні суди: загальна характеристика.

Правовий статус Міжнародного комерційного арбітражного суду при ТПП України та Морської арбітражної комісії при ТПП України.

Поняття та види судів ad hoc.

Правова регламентація діяльності судів ad hoc.

Змістовий модуль 2. Розгляд спорів в міжнародному комерційному арбітражі

Тема 4. Порядок розгляду справ у міжнародних комерційних судах

Порядок звернення до арбітражного суду.

Формування складу арбітражного суду.

Підготовка та здійснення арбітражного провадження в справі.

Винесення арбітражного рішення.

Тема 5. Скасування та виконання рішень комерційних арбітражних судів

Судовий контроль за рішеннями міжнародних комерційних арбітражних судів (оспорювання арбітражних рішень).

Національні та іноземні арбітражні рішення.

Компетенція національних судових органів щодо визнання та виконання арбітражних рішень.

Доктринальні підходи щодо визнання та виконання іноземних судових рішень.

Порядок визнання та виконання арбітражних рішень в Україні.

ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Семінарське заняття № 1 (2 год.)

ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНОГО КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖУ

Питання для опрацювання:

1. Поняття та види міжнародного комерційного арбітражу.
2. Особливості розгляду справ в міжнародних комерційних арбітражу
3. Правове регулювання діяльності міжнародного комерційного арбітражу: загальна характеристика.
4. Компетенція арбітражного суду.
5. Арбітражна угода:
 - поняття та види арбітражних угод;
 - порядок укладення арбітражних угод;
 - право, що застосовується до арбітражних угод;
 - вимоги щодо дійсності арбітражних угод.

Контрольні питання:

1. Вкажіть поняття та види міжнародних комерційних арбітражних судів.
2. Вкажіть відмінності розгляду справ в національних державних судах та міжнародних комерційних арбітражних судах.
3. Які спори можуть передаватись на розгляд міжнародного комерційного арбітражу?
4. В чому полягає зміст арбітражного застереження?

Теми для рефератів:

1. Сфера застосування арбітражного способу вирішення спорів.
2. Зміст та форма арбітражної угоди: міжнародна практика.

Рекомендована література:

1. Попов А.А. Правовые основы внешнеэкономической деятельности. Учебное пособие. 2-е изд. – Харьков, Киев:Бурун и К, КНТ, 2008. – 384 с.
2. Чубарев В.Л. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – К.:Атіка, 2008. – 608 с.
3. Побірченко І. Г. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні: теорія та законодавство. – К.: Ін Юре, 2007. – 584 с.
4. Цірат Г.А. Міжнародний комерційний арбітраж. - К.: Істина, 2002. – 304 с.
5. Мілаш В.С. Захисні застереження в зовнішньоекономічному договорі. – Полтава, 2004. – 180 с.
6. Нью-Йоркська конвенція про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень (1958 р.).
7. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж (1961 р.).
8. Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням

господарської діяльності укладена (СНД, 1992 р.).

9. Закон України „Про міжнародний комерційний арбітраж” від 24.02.1994 року.

Семінарське заняття № 2-3 (4 год.)
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
МІЖНАРОДНОГО КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖУ

Питання для опрацювання:

1. Сучасні тенденції у сфері правового регулювання діяльності міжнародного комерційного арбітражу.
2. Міжнародно-правові акти з питань міжнародного комерційного арбітражу: загальна характеристика.
3. Нью-Йоркська конвенція про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень було підписано (1958 р.).
4. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж (1961 р.).
5. Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності укладена (СНД, 1992 р.).
6. Національне законодавство України про міжнародний комерційний арбітраж.

Контрольні питання:

1. Визначте сферу застосування Нью-Йоркської конвенції про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень (1958 р.).
2. Вкажіть принципові відмінності Нью-Йоркської конвенції про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень (1958 р.) та Європейської конвенції про зовнішньоторговельний арбітраж (1961 р.).
3. Назвіть чинні для України міжнародні договори з питань міжнародного комерційного арбітражу?
4. Якими правовими актами визначено правовий статус Міжнародного комерційного арбітражного суду при ТПП України?

Теми для рефератів:

1. Арбітражний регламент Комісії ООН з прав міжнародної торгівлі (Арбітражний регламент ЮНСІТРАЛ).
3. Основні положення і значення Типовий закон ЮНСІТРАЛ “Про міжнародний торговий арбітраж” 1985 р. для уніфікації норм національного законодавства з питань міжнародного комерційного арбітражу

Рекомендована література:

1. Міжнародне приватне право. Актуальні проблеми / За ред. проф. А. Довгерта. - К.: Укр. центр правничих студій, 2001. – 334 с.
2. Побірченко І. Г. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні: теорія та законодавство. – К.: Ін Юре, 2007. – 584 с.
3. Цірат Г.А. Міжнародний комерційний арбітраж. - К.: Істина, 2002. –

304 с.

4. Чубарєв В.Л. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – К.:Атіка, 2008. – 608

5. Нью-Йоркська конвенція про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень (1958 р.).

6. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж (1961 р.).

7. Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності укладена (СНД, 1992 р.).

8. Закон України „Про міжнародний комерційний арбітраж” від 24.02.1994 року.

Семінарське заняття № 4-5 (4 год.)

СИСТЕМА ТА ПРАВОВИЙ СТАТУС КОМЕРЦІЙНИХ АРБІТРАЖНИХ СУДІВ

Питання для опрацювання:

1. Поняття та види постійно діючих арбітражних судів.
2. Міжнародні інституційні арбітражні суди: загальна характеристика.
3. Міжнародний комерційний арбітраж загальної і спеціальної юрисдикції та їх компетенція.
4. Правовий статус Міжнародного комерційного арбітражного суду при ТПП України та Морської арбітражної комісії при ТПП України.
5. Поняття та види судів ad hoc.
6. Правова регламентація діяльності судів ad hoc.
7. Особливості фінансування міжнародних комерційних арбітражних судів та статусу арбітрів.

Контрольні питання:

1. Вкажіть види міжнародних комерційних арбітражних судів.
2. Якими актами регулюється діяльність того чи іншого міжнародного комерційного арбітражного суду.
3. Місце інституційного арбітражу і його формування.
4. Арбітражі зі спеціальною (обмеженою) юрисдикцією та їх компетенція.

Теми для рефератів:

1. Правовий статус та діяльність Арбітражного інституту при Торговій палаті міста Стокгольма.
2. Правовий статус та діяльність Міжнародного центру з врегулювання інвестиційних спорів (ІКСІД).

Рекомендована література:

1. Міжнародне приватне право. Актуальні проблеми / За ред. проф. А. Довгерта. - К.: Укр. центр правничих студій, 2001. – 334 с.
2. Попов А.А. Правовые основы внешнеэкономической деятельности. Учебное пособие. 2-е изд. – Харьков, Киев: Бурун и К, КНТ, 2008. – 384 с.

3. Чубарєв В.Л. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – К.:Атіка, 2008. – 608 с.
4. Побірченко І. Г. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні: теорія та законодавство. – К.: Ін Юре, 2007. – 584 с.
5. Нью-Йоркська конвенція про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень (1958 р.).
6. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж (1961 р.).
7. Закон України „Про міжнародний комерційний арбітраж” від 24.02.1994 року.
8. Арбітражного регламенту Комісії ООН з прав міжнародної торгівлі (Арбітражний регламент ЮНСІТРАЛ, 1976 р.).
9. Типовий закон про міжнародний комерційний арбітраж, затверджений Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 40/172 від 1112.1985 р
10. Регламент Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України, затверджений рішенням Президії Торгово-промислової палати України від 17.04.2007 року, протокол № 18.

Семінарське заняття № 6-7 (4 год.)
ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ СПРАВ У МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ СУДАХ

Питання для опрацювання:

1. Порядок звернення до арбітражного суду.
2. Формування складу арбітражного суду.
3. Підготовка до арбітражного розгляду.
4. Здійснення арбітражного розгляду в справі.
4. Винесення арбітражного рішення.
5. Вимоги щодо арбітражного рішення.

Контрольні питання:

1. Вкажіть загальний порядок формування складу міжнародного комерційного арбітражного суду.
2. В якому порядку вирішуються спори, пов'язані з формуванням та діяльністю міжнародних комерційних арбітражних судів.
3. Вкажіть обов'язкові вимоги щодо дійсності рішення міжнародного комерційного арбітражного суду.
4. В яких випадках та в якому порядку може бути скасована рішення міжнародного комерційного арбітражного суду?

Теми для рефератів:

1. Зміст доктрини “компетенція компетенції” у сфері міжнародного комерційного арбітражу.
2. Контроль за діяльністю міжнародного комерційного арбітражу.

Рекомендована література:

1. Міжнародне приватне право. Актуальні проблеми / За ред. проф. А. Довгерта. - К.: Укр. центр правничих студій, 2001. – 334 с.
2. Попов А.А. Правовые основы внешнеэкономической деятельности. Учебное пособие. 2-е изд. – Харьков, Киев: Бурун и К, КНТ, 2008. – 384 с.
3. Чубарєв В.Л. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – К.:Атіка, 2008. – 608 с.
4. Побірченко І. Г. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні: теорія та законодавство. – К.: Ін Юре, 2007. – 584 с.
5. Нью-Йоркська конвенція про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень (1958 р.).
6. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж (1961 р.).
7. Закон України „Про міжнародний комерційний арбітраж” від 24.02.1994 року.
8. Арбітражного регламенту Комісії ООН з прав міжнародної торгівлі (Арбітражний регламент ЮНСІТРАЛ, 1976 р.).
9. Типовий закон про міжнародний комерційний арбітраж, затверджений Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 40/172 від 11.12.1985 р
10. Регламент Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України, затверджений рішенням Президії Торгово-промислової палати України від 17.04.2007 року, протокол № 18.

Семінарське заняття № 8-9 (4 год.)

СКАСУВАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ КОМЕРЦІЙНИХ АРБІТРАЖНИХ СУДІВ

Питання для опрацювання:

1. Судовий контроль за рішеннями міжнародних комерційних арбітражних судів (оспорювання арбітражних рішень).
2. Національні та іноземні арбітражні рішення.
3. Компетенція національних судових органів щодо визнання та виконання арбітражних рішень.
4. Доктринальні підходи щодо визнання та виконання іноземних судових рішень.
5. Порядок визнання та виконання арбітражних рішень в Україні.

Контрольні питання:

1. В чому полягає відмінність між національними та іноземними арбітражними рішеннями?
2. Які органи в Україні розглядають питання щодо надання дозволу на виконання арбітражних рішень?
3. В чому полягає зміст системи екзекватури?
4. В яких випадках рішення арбітражних судів не підлягають виконанню в Україні?

Теми для рефератів:

1. Захист прав учасників арбітражного розгляду під час процедури визнання та виконання іноземних арбітражних рішень.

3. Особливості виконання „внутрішніх” та „іноземних” арбітражних рішень в Україні.

Рекомендована література:

1. Побірченко І. Г. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні: теорія та законодавство. – К.: Ін Юре, 2007. – 584 с.

2. Цірат Г.А. Мінародний комерційний арбітраж: Навчальний посібник. – К.: Істина, 2002. – 304 с.

3. Чубарев В.Л. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2008. – 608 с.

4. Міжнародне приватне право. Актуальні проблеми / За ред. проф. А. Довгерта. - К.: Укр. центр правничих студій, 2001. – 334 с.

4. Нью-Йоркська конвенція про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень (1958 р.).

5. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж (1961 р.).

6. Цивільний процесуальний кодекс України.

7. Закон України „Про міжнародний комерційний арбітраж” від 24.02.1994 року.

8. Постанова Пленуму Верховного Суду України „Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України” від 24 грудня 1999 року № 12.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Відповідно до «Положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців» індивідуальні завдання студентів з цивільного права включають:

- *реферат (есе) за вузько - спеціальною проблематикою;*
- *бібліографічний опис наукових поглядів та їх коротка анотація;*
- *узагальнення судової практики.*

Вибір студентом індивідуальної роботи здійснюється за погодженням з викладачем, який проводить семінарські заняття. Студент обирає одну із тем навчальної дисципліни та вид індивідуального завдання. Організацію, контроль та оцінку якості виконання індивідуальної роботи студентів здійснює викладач, який веде практичні заняття. За індивідуальну роботу студент має можливість отримати максимально 5 балів.

Виконані індивідуальні завдання за тематикою дисципліни *слід подавати студентами на семінарські заняття, на яких розглядаються відповідні теми*. Подача виконаних індивідуальних завдань в кінці семестру допускається виключно з дозволу викладача.

Тематика рефератів, які пропонуються до індивідуального виконання, розміщена у розділі «Тематика та зміст семінарських занять» даних Методичних вказівок. Використання даної форми індивідуальної роботи забезпечує формування у студентів самостійного мислення та логічності застосування наявного фактичного матеріалу.

Під час оцінки результативності написання реферату враховується наявність власного бачення щодо розуміння винесеної для опрацювання тематики. Загальний обсяг реферату повинен становити 10-12 сторінок.

Реферат складається із «Вступу», основної частини, «Висновків». У кінці додається «Список використаних джерел», на початку «Зміст» із нумерацією сторінок структурних частин.

У «Вступі» розкривається мета дослідження, відображається актуальність теми, дається характеристика напрацювань по даній темі. Основна частина має бути виконана у вигляді одного розділу. Виклад матеріалу повинен бути систематизованим, чітким, лаконічним та логічним. У «Висновках» слід висвітлити результати проведеного автором дослідження. Список використаних джерел подається в алфавітному порядку і має налічувати не менше ніж 5 джерел з яких не менше 3-х за останні три роки.

Об'єм «Вступу» – одна сторінка, основної частини – до восьми сторінок, «Висновки» — одна сторінка.

Тематика завдання «бібліографічний опис наукових публікацій та їх коротка анотація»

1. Загальна характеристика арбітражного розгляду спорів.
2. Історія його виникнення та розвитку міжнародного комерційного арбітражу.
3. Сфера застосування арбітражного способу вирішення спорів.
4. Історія міжнародно-правової уніфікації норм, що регулюють міжнародний комерційний арбітраж.
5. Поняття постійно діючих арбітражних органів та їх загальна характеристика.
6. Поняття арбітражу та загальна характеристика ad hoc.
7. Арбітражні угоди, призначення арбітрів, арбітражне провадження й винесення арбітражного рішення та закінчення арбітражного розгляду справи відповідно до чинного законодавства України.
8. Поняття й природа арбітражної угоди.
9. Вимоги до форми арбітражної угоди, істотні й факультативні умови арбітражної угоди.
10. Юридична сила рішень міжнародного комерційного арбітражу.
11. Можливість перегляду та оскарження рішення міжнародного комерційного арбітражу.

Узагальнення судової практики з цивільних справ, які пов'язані із ...

1. Суб'єктами визнання та виконання арбітражних рішень.
2. Підставами для скасування рішень міжнародного комерційного арбітражу.
3. Підставами для відмови у визнанні й виконанні іноземних арбітражних рішень.
4. Процедурою визнання й виконання іноземних арбітражних рішень в Україні.

ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Семінарське заняття № 1 (2 год.)

ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНОГО КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖУ. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНОГО КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖУ

Питання для опрацювання:

1. Поняття та види міжнародного комерційного арбітражу.
2. Особливості розгляду справ в міжнародних комерційних арбітражу
3. Правове регулювання діяльності міжнародного комерційного арбітражу: загальна характеристика.
4. Компетенція арбітражного суду.
5. Арбітражна угода:
 - поняття та види арбітражних угод;
 - порядок укладення арбітражних угод;
 - право, що застосовується до арбітражних угод;
 - вимоги щодо дійсності арбітражних угод.
6. Сучасні тенденції у сфері правового регулювання діяльності міжнародного комерційного арбітражу.
7. Міжнародно-правові акти з питань міжнародного комерційного арбітражу: загальна характеристика.
8. Нью-Йоркська конвенція про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень було підписано (1958 р.).
9. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж (1961 р.).
10. Національне законодавство України про міжнародний комерційний арбітраж.

Контрольні питання:

1. Вкажіть поняття та види міжнародних комерційних арбітражних судів.
2. Вкажіть відмінності розгляду справ в національних державних судах та міжнародних комерційних арбітражних судах.
3. Які спори можуть передаватись на розгляд міжнародного комерційного арбітражу?
4. В чому полягає зміст арбітражного застереження?
5. Визначте сферу застосування Нью-Йоркської конвенції про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень (1958 р.).
6. Вкажіть принципові відмінності Нью-Йоркської конвенції про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень (1958 р.) та Європейської конвенції про зовнішньоторговельний арбітраж (1961 р.).
7. Назвіть чинні для України міжнародні договори з питань міжнародного комерційного арбітражу?
8. Якими правовими актами визначено правовий статус Міжнародного комерційного арбітражного суду при ТПП України?

Рекомендована література:

1. Попов А.А. Правовые основы внешнеэкономической деятельности. Учебное пособие. 2-е изд. – Харьков, Киев:Бурун и К, КНТ, 2008. – 384 с.
2. Міжнародне приватне право. Актуальні проблеми / За ред. проф. А. Довгерта. - К.: Укр. центр правничих студій, 2001. – 334 с.
3. Побірченко І. Г. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні: теорія та законодавство. – К.: Ін Юре, 2007. – 584 с.
4. Цірат Г.А. Міжнародний комерційний арбітраж. - К.: Істина, 2002. – 304 с.
5. Чубарєв В.Л. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – К.:Атіка, 2008. – 608 с.
6. Мілаш В.С. Захисні застереження в зовнішньоекономічному договорі. – Полтава, 2004. – 180 с.
7. Нью-Йоркська конвенція про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень (1958 р.).
8. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж (1961 р.).
9. Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності укладена (СНД, 1992 р.).
10. Закон України „Про міжнародний комерційний арбітраж” від 24.02.1994 року.

Семінарське заняття № 3 (2 год.)

СИСТЕМА ТА ПРАВОВИЙ СТАТУС КОМЕРЦІЙНИХ АРБІТРАЖНИХ СУДІВ

Питання для опрацювання:

1. Поняття та види постійно діючих арбітражних судів.
2. Міжнародні інституційні арбітражні суди: загальна характеристика.
3. Міжнародний комерційний арбітраж загальної і спеціальної юрисдикції та їх компетенція.
4. Правовий статус Міжнародного комерційного арбітражного суду при ТПП України та Морської арбітражної комісії при ТПП України.
5. Поняття та види судів ad hoc.
6. Правова регламентація діяльності судів ad hoc.
7. Особливості фінансування міжнародних комерційних арбітражних судів та статусу арбітрів.

Контрольні питання:

1. Вкажіть види міжнародних комерційних арбітражних судів.
2. Якими актами регулюється діяльність того чи іншого міжнародного комерційного арбітражного суду.
3. Місце інституційного арбітражу і його формування.
4. Арбітражі зі спеціальною (обмеженою) юрисдикцією та їх компетенція.

Рекомендована література:

1. Міжнародне приватне право. Актуальні проблеми / За ред. проф. А. Довгерта. - К.: Укр. центр правничих студій, 2001. – 334 с.
2. Попов А.А. Правовые основы внешнеэкономической деятельности. Учебное пособие. 2-е изд. – Харьков, Киев: Бурун и К, КНТ, 2008. – 384 с.
3. Чубарєв В.Л. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – К.:Атіка, 2008. – 608 с.
4. Побірченко І. Г. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні: теорія та законодавство. – К.: Ін Юре, 2007. – 584 с.
5. Нью-Йоркська конвенція про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень (1958 р.).
6. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж (1961 р.).
7. Закон України „Про міжнародний комерційний арбітраж” від 24.02.1994 року.
8. Арбітражного регламенту Комісії ООН з прав міжнародної торгівлі (Арбітражний регламент ЮНСІТРАЛ, 1976 р.).
9. Типовий закон про міжнародний комерційний арбітраж, затверджений Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 40/172 від 11.12.1985 р
10. Регламент Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України, затверджений рішенням Президії Торгово-промислової палати України від 17.04.2007 року, протокол № 18.

Семінарське заняття № 3 (2 год.)

ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ СПРАВ У МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ СУДАХ. СКАСУВАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ КОМЕРЦІЙНИХ АРБІТРАЖНИХ СУДІВ

Питання для опрацювання:

1. Порядок звернення до арбітражного суду.
2. Формування складу арбітражного суду.
3. Підготовка до арбітражного розгляду.
4. Здійснення арбітражного розгляду в справі.
4. Винесення арбітражного рішення.
5. Вимоги щодо арбітражного рішення.
6. Судовий контроль за рішеннями міжнародних комерційних арбітражних судів (оспорювання арбітражних рішень).
7. Національні та іноземні арбітражні рішення.
8. Компетенція національних судових органів щодо визнання та виконання арбітражних рішень.
9. Доктринальні підходи щодо визнання та виконання іноземних судових рішень.
10. Порядок визнання та виконання арбітражних рішень в Україні.

Контрольні питання:

1. Вкажіть загальний порядок формування складу міжнародного

комерційного арбітражного суду.

2. В якому порядку вирішуються спори, пов'язані з формуванням та діяльністю міжнародних комерційних арбітражних судів.

3. Вкажіть обов'язкові вимоги щодо дійсності рішення міжнародного комерційного арбітражного суду.

4. В яких випадках та в якому порядку може бути скасована рішення міжнародного комерційного арбітражного суду?

Рекомендована література:

1. Міжнародне приватне право. Актуальні проблеми / За ред. проф. А. Довгерта. - К.: Укр. центр правничих студій, 2001. – 334 с.

2. Попов А.А. Правовые основы внешнеэкономической деятельности. Учебное пособие. 2-е изд. – Харьков, Киев: Бурун и К, КНТ, 2008. – 384 с.

3. Чубарев В.Л. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – К.:Атіка, 2008. – 608 с.

4. Побірченко І. Г. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні: теорія та законодавство. – К.: Ін Юре, 2007. – 584 с.

5. Нью-Йоркська конвенція про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень (1958 р.).

6. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж (1961 р.).

7. Закон України „Про міжнародний комерційний арбітраж” від 24.02.1994 року.

8. Арбітражного регламенту Комісії ООН з прав міжнародної торгівлі (Арбітражний регламент ЮНСІТРАЛ, 1976 р.).

9. Типовий закон про міжнародний комерційний арбітраж, затверджений Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 40/172 від 11.12.1985 р

10. Регламент Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України, затверджений рішенням Президії Торгово-промислової палати України від 17.04.2007 року, протокол № 18.

11. Постанова Пленуму Верховного Суду України „Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України” від 24 грудня 1999 року № 12.

РЕКОМЕНДОВАНІ ПІДРУЧНИКИ ТА НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ

1. Міжнародний цивільний процес України: Навчальний посібник. Практикум: За ред. доктора юридичних наук, професора С.Я. Фурси. – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2010. – 328 с.
2. Цірат Г.А. Міжнародний цивільний процес: сучасний стан та перспективи міжнародно-правової уніфікації монографія / Г.А. Цірат. – Харків, 2013. – 482 с.
3. Міжнародний цивільний процес України: Навчальний посібник. Практикум: За ред. доктора юридичних наук, професора С.Я. Фурси. – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2010. – 328 с.
4. Мироненко І.В. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник / І.В. Мироненко. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.
5. Козелецька М.О. Визнання та виконання судових рішень у цивільних та комерційних справах в Європейському Союзі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Козелецька Марина Олексіївна. – Київ, 2015. – 18 с.
6. „Нью-Йоркська конвенція про визнання й виконання іноземних арбітражних рішень” від 10.06.1958 року // Електронний ресурс - режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_070/
7. „Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності” від 20.03.1992 року // Електронний ресурс - режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/997_076/
8. Європейська конвенція про зовнішньоторгівельний арбітраж” від 21.04.1961 року // Електронний ресурс - режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_069/
9. Роз'яснення Міністерство юстиції України „Щодо порядку визнання і виконання за кордоном рішень Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України” від 07.05.2010 року № 26-50/284.
10. інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ „Про практику розгляду судами справ про оспорювання рішень Міжнародного комерційного арбітражного суду України при Торгово-промисловій палаті України та про визнання та виконання рішень міжнародних та іноземних арбітражів” від 11 грудня 2015 року // Електронний ресурс - режим доступу: <http://sc.gov.ua/>
11. Постанова Пленуму Верховного Суду України „Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України” від 24 грудня 1999 року // Електронний ресурс - режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012700-99/